مردم

قضاوت‌هایی دردناک‌تر از بیماری

محمدمعصومیان

برای بسیاری، صرع فقط یک بیماری عصبی است؛ مجموعه‌ای از تشنج‌ها که می‌توان با دارو مهارشان کرد. بسیاری هم هنوز این بیماری را به چشم یک بیماری روانی می‌بینند، اما برای آن دسته از افرادی که با صرع زندگی می‌کنند، ماجرا بسیار فراتر از درمان پزشکی است. صرع، اگرچه به تأکید پزشکان و راهکاری درمانی علمی، قابل کنترل است، اما هنوز در لایه‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی خانوادگی با برچسب‌های ناخوشایند، سوءتفاهم و تبعیض همراه است. برای فهم بهتر شیوع این انگ‌ها باید ابتدا به آمارها رجوع کرد؛ ارقامی که به ما نشان می‌دهد این بیماری چند نفر را در ایران درگیر کرده است و تبعات اجتماعی آن چگونه بیش از بیماری افراد را آزار می‌دهد. وحید حیدری، دبیر علمی دومین کنگره بین‌المللی جراحی صرع، در بهمن‌ماه ۱۴۰۳ گفته بود: «شیوع بیماری صرع در کل دنیا یک درصد است اما این آمار در ایران ۱.۲ درصد است. در واقع یک میلیون نفر از مردم ایران دچار بیماری صرع هستند». تخمین زده می‌شود حدود ۱ تا ۱.۲ میلیون نفر از جمعیت ایران با بیماری صرع دست‌وپنجه نرم کنند. این عدد، ایران را در جایگاهی قرار می‌دهد که آمار شیوع صرع در آن از میانگین جهانی فراتر می‌رود. کارشناسان، عوامل متعددی را در شیوع بالای صرع در ایران نسبت به میانگین جهانی مؤثر می‌دانند. از جمله این عوامل می‌توان به تصادفات جاده‌ای و آسیب‌های مغزی اشاره کرد.

نگاهی تاریخی به ریشه‌های انگ: در قرون گذشته، صرع را به نیروهای فراطبیعی یا «بیماری مقدس» نسبت می‌دادند. این تصورات خرافی، ریشه در ناآگاهی داشت و باعث شد بیماران صرع تا مدت‌ها از حق زیستن عادی در جامعه محروم شوند. گرچه دانش پزشکی امروز صرع را به عنوان یک بیماری مغزی شناخته و کنترل‌پذیر معرفی می‌کند، اما باورهای نادرست تاریخی هنوز در لایه‌های مختلف جامعه، به‌ویژه در مناطق کمتر برخوردار، پابرجاست.

چالش پنهان‌کاری؛ ترس از دیده‌شدن: بهنام صفرپور، متخصص مغز و اعصاب و فلوشیپ صرع، معتقد است بسیاری از بیماران به دلیل ترس از قضاوت، بیماری خود را پنهان می‌کنند. او می‌گوید: «بیشتر بیماران از برچسب صرع می‌ترسند. آنها از من می‌پرسند چه زمانی درمان تمام می‌شود؟ چون نمی‌خواهند این وضعیت ادامه‌دار باشد». این پنهان‌کاری ممکن است باعث اختلال در روند درمان شود و همچنین فشار روانی مضاعفی بر بیمار وارد کند. او از بیماری می‌گوید که با وجود سال‌ها سپری‌شدن ازدواج هنوز هم صرع را از همسر خود پنهان کرده اما با جدیت، در سکوت و بدون اطلاع دیگران، درمان را ادامه می‌دهد.

ازدواج، اشتغال و سربازی؛ سه‌ضلع نگرانی: مبتلایان به صرع با موانعی بیشتر از سلامت جسمی مواجه‌اند. ازدواج و تشکیل خانواده در سایه تردید و نگرانی از پذیرش بیماری قرار می‌گیرد. بسیاری نمی‌دانند چطور باید این موضوع را با اطرافیان در میان بگذارند یا تجربه بعضی بیماران نشان می‌دهد حتی با وجود ابراز بیماری پیش از ازدواج، زمانی که زیر یک سقف می‌روند با چالش‌های جدی مواجه می‌شوند. از سوی دیگر، پیداکردن شغل هم برای آنان با چالش‌هایی همراه است، هرچند در ایران قوانین روشنی درباره پرونده‌های پزشکی در روند استخدام وجود ندارد اما بازهم هستند محیط‌های کاری که تحت تأثیر باورهای نادرست، از استخدام بیماران سر باز می‌زنند. جوانانی که از خدمت سربازی معاف می‌شوند هم در آینده ممکن است در فرایند استخدام با محدودیت‌هایی مواجه شوند، یا اگر بیماری را پنهان کنند، در حین خدمت با خطراتی جدی روبه‌رو شوند.

روایت‌هایی از زندگی با صرع: پدر کودکی در روستایی اطراف تهران تعریف می‌کند که هفت سال پیش، ناگهان فرزندش دچار حمله‌ای شد که خانواده را دچار ترس و سردرگمی کرد. درمان او در آن زمان موفقیت‌آمیز بود، اما بعد از سال‌ها، دوباره بیماری برگشته است. پسر نوجوان حالا با سابقه چندبار تشنج دوباره روند درمان را آغاز می‌کند و همان‌طور که صفرپور گفته، دائما می‌خواهد روند درمان به‌سرعت طی شود در حالی که مسیر درمان صرع گاهی سال‌ها زمان می‌برد. یکی از چالش‌هایی که در گفت‌وگو با دکتر صفرپور متوجه آن شدم، پذیرش سخت این بیماری توسط بیماران جوان است. او از بیمارانی می‌گوید که بدون پذیرش این بیماری به‌زندگی پرخطر خود ادامه می‌دهند و گاهی با چالش‌های جدی مواجه می‌شوند.

درمان‌پذیری و امید: صفرپور تأکید می‌کند که حدود ۷۰ درصد از بیماران مبتلا به صرع، با مصرف داروی مناسب، می‌توانند تشنج‌های خود را کنترل کنند. فقط ۳۰ درصد به دارو مقاوم هستند که برای آنها نیز راهکارهای پیشرفته‌تری مانند جراحی وجود دارد. این امیدواری علمی، در صورتی می‌تواند مؤثر باشد که با تغییر نگرش اجتماعی همراه شود.

سکوت جامعه؛ ادامه تبعیض: در سال‌های نه‌چندان دور، در برخی کشورها، افراد مبتلا به صرع اجازه ازدواج رسمی، رأی‌دادن یا داشتن شغل دولتی را نداشتند. گرچه امروز قوانین تغییر کرده‌اند، اما بازمانده‌های همان ذهنیت هنوز پابرجاست. در ایران با وجود نبود قوانین روشن درباره محدودیت بیماران هم، فقدان آگاهی عمومی و کم‌توجهی رسانه‌ها به این موضوع، باعث شده بسیاری از مبتلایان در احساس تنهایی و انزوا به سر ببرند.

زمانی برای گفت‌وگو: صرع، یک بیماری عصبی قابل درمان است، همان‌طور که جامعه توانست دیدگاه خود را نسبت به بیماری‌های روانی، ناتوانی‌های جسمی یا سرطان تغییر دهد، شاید حالا هم بتوان این بیماری را از زیر سایه تابو بیرون و به متن گفت‌وگوی اجتماعی آورد. برای بیماران صرع، زندگی در سایه سوءبرداشت‌ها گاه دشوارتر از خود بیماری است. آنچه صرع را خطرناک‌تر می‌کند، نه خود بیماری، بلکه قضاوت‌هایی است که آن را احاطه کرده‌اند.

خبر

بیش از ۳ درصد تماس‌ها با اورژانس مزاحمت است

رئیس اورژانس استان تهران از ثبت ۲۴ هزارو ۴۰۷ مأموریت در هفته گذشته (۲۱ تا ۲۷ تیرماه) خبر داد و گفت: «از مجموع مأموریت‌های ثبتشده طی هفته گذشته، چهار هزارو ۵۴۶ مورد حوادث ترافیکی معادل ۱۸.۶ درصد و ۱۹ هزارو ۸۶۱ مورد معادل ۸۱.۴ درصد از تمام مأموریت‌ها، حوادث غیرترافیکی بوده است». محمداسماعیل توکلی افزود: «در هفته گذشته (۲۱ تا ۲۷ تیرماه) مجموع ۲۴ هزارو ۴۰۷ مأموریت در مرکز ارتباطات ۱۱۵ اورژانس استان تهران (دیسپچ) ثبت شد که در پی این مأموریت‌ها پنج هزارو ۹۵۰ مورد به مراکز درمانی انتقال یافتند و ۱۰ هزارو ۷۷۱ مورد نیز در محل از خدمات اورژانس استفاده کردند». او ادامه داد: «در این مدت ۵۸ هزارو ۸۳۶ تماس با مرکز دیسپچ اورژانس استان تهران برقرار شد که از این تعداد متأسفانه هزارو ۸۰۹ تماس معادل ۳.۱ درصد کل تماس‌ها با این مرکز مزاحم بوده است». به گفته توکلی از مجموع مأموریت‌های ثبت‌شده طی هفته گذشته، چهار هزارو ۵۴۶ مورد حوادث ترافیکی معادل ۱۸.۶ درصد از کل مأموریت‌ها و ۱۹ هزارو ۸۶۱ مورد معادل ۸۱.۴ درصد از کل مأموریت‌ها، حوادث غیرترافیکی بوده است و همچنین اورژانس هوایی ۱۳ سورتی پرواز داشته که در پی آن ۹ مصدوم به مراکز درمانی انتقال یافته‌اند.

«شرق» انتقادات به طرح «تشدید مجازات جاسوسی» را در گفت‌وگو با حقوق‌دانان بررسی کرد

تحدید حقوق شهروندی

گفته می‌شود در شرایطی که تعزیرات جاسوسی و مجازات آن در قانون تعریف دارد، طرح جدید مرجع قضائی را برای تطبیق فعل با قانون، با معضل جدی مواجه می‌کند

نیلوفر حامدی: تشدید مجازات جاسوسی، یک مرحله دیگر هم جلو رفت. به گفته سخنگوی هیئت‌رئیسه مجلس درباره بررسی ایرادات شورای نگهبان به طرح «تشدید مجازات جاسوسی و همکاری‌کنندگان با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی» در مجلس شورای اسلامی، در تاریخ ۲۲ تیرماه، این طرح یک بار دیگر اصلاح شد تا در آستانه قانون‌شدن قرار گیرد؛ طرحی که البته حقوق‌دانان و وکلا در روزهای اخیر نسبت به آن اظهارات متعددی داشته‌اند، تا جایی که ۵۷ نفر از آنها با نگارش بیانیه‌ای نسبت به این طرح هشدارهای جدی دادند و آن را مغایر با اصول قانونی اساسی، موازین شرعی و مبانی حقوقی دانستند. حالا دو وکیل پایه‌یک دادگستری که از امضاکنندگان این بیانیه نیز بوده‌اند در گفت‌وگو با «شرق» از مخاطرات پیرامون قانونی‌شدن این طرح گفتند؛ از شتاب‌زدگی موجود برای نگارش آن که باعث شد شورای نگهبان هم ایرادات جدی به آن وارد کند تا نگرانی‌هایی که می‌تواند در آینده ایجاد کند، از میزان بالای تأثیری که می‌تواند بر آزادی بیان داشته باشد، تا به دردسر انداختن مراجع قضائی.

راه علاج مشکلات کشور در بیانیه ۵۷ وکیل

پس از حمله اسرائیل به ایران در تاریخ ۲۳ خردادماه امسال، بهارستان مشغول بررسی طرحی شد که از خیلی پیش‌تر زمزمه‌های جدی نسبت به وجود تمایل‌های جدی‌تر برای قانون‌شدن آن شنیده می‌شد؛ طرحی که در ذات خود تلاش دارد گستره مشمولیت یک جرم امنیتی را افزایش دهد. بر همین اساس، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز دوشنبه، ۲ تیرماه ۱۴۰۴ در جریان رسیدگی به طرح دوفوریتی تشدید مجازات جاسوسی و همکاری‌کنندگان با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی با کلیات این طرح با صددرصد آرا و ۲۴۸ رأی موافق، صفر رأی مخالف و صفر رأی ممتنع از مجموع ۲۴۸ نماینده حاضر در جلسه موافقت کردند؛ تصمیمی که البته بلافاصله با واکنش چهره‌های حقوقی کشور روبه‌رو شد. در همین راستا تعدادی از حقوق‌دانان در بیانیه‌ای انتقاداتی را به مفاد آن وارد کرده‌اند از جمله جرم‌انگاری‌های مبهم، تعیین مجازات‌های سنگین مانند حبس‌های طولانی و اعدام، نقض حقوق متهمان در دادرسی، محدودیت‌های شدید بر آزادی‌های مدنی و نادیده‌گرفتن اصول دادرسی عادلانه و برابری حقوقی. در این بیانیه آمده است این طرح با نادیده‌گرفتن اصل نهم قانون اساسی، که تأکید دارد هیچ مقامی حتی با وضع قانون حق سلب آزادی‌های مشروع را ندارد، موجب نگرانی‌های جدی شده و تصویب شتاب‌زده آن می‌تواند زمینه‌ساز یک «آسیب بزرگ» در نظام قضائی کشور باشد.

۵۷ نفر از وکلا و حقوق‌دانان کشور در انتهای متن بیانیه خود نوشتند: «در نهایت، خیرخواهانه متذکر می‌شویم که راه علاج مشکلات روزافزون کشور، نه افزایش بگیر و ببندهای بی‌ضابطه و تشدید رویکردهای امنیتی و تحدید و تضییع حقوق شهروندی (ولو با حفظ ظواهر قانونی)، بلکه تمرکز دولت بر اهتمام به بازگشت آرامش به جامعه و گشایش فضای عمومی و توسعه آزادی‌های قانونی و فراهم‌کردن امکان مشارکت مدنی همگی شهروندان و انجام دیگر وظایف اصلی دولت مانند تأمین و تضمین حقوق ملت، مبارزه با فساد، اهتمام به خدمات آموزشی رفاهی رایگان و باکیفیت، رفع تبعیضات ناروا و فراهم‌نمودن امکان امرار معاش آبرومندانه برای تمامی شهروندان، تأمین امنیت و مقابله با هرگونه تهدید و تحدید حقوق و آزادی‌های فردی و اجتماعی است».

حقوق‌دانان فعال در حوزه جرم باید طرف مشورت مجلس قرار گیرند

محمدهادی جعفرپور، وکیل پایه‌یک دادگستری، در گفت‌وگو با «شرق»، معتقد است فارغ از ایرادات شورای نگهبان نسبت به مصوبه اخیر مجلس آنچه اقدام قوه مقننه را اقدامی شتاب‌زده و قابل ایراد تعریف می‌کند، بی‌توجهی به بایسته‌های دانش جزا و مختصات حاکم بر قانون‌نویسی است: «مباحثی که محوریت آن انسان و روابط او با حاکمیت و نظام سیاسی است در قالب علوم اعتباری به‌شدت وابسته و منوط به متغیرهای متعددی از قبیل تغییرات تحولات اجتماعی و بین‌المللی/تغییرات فرهنگی، تحولات جغرافیایی و... است. در نتیجه نمی‌توان، صرف وقوع یک اتفاق را دلیلی برای انشای قانون دانست و بر فرض که این اتفاق آن‌قدر مهم است که ضرورت قانون‌گذاری را توجیه می‌کند، باز هم نمی‌توان بدون توجه به بایسته‌های تعریف‌شده در دانش حقوق و حوزه تخصصی موضوع مورد بحث به تشریع اقدام کرد».

او که از امضاکنندگان بیانیه انتقادی وکلا بود، با اشاره به علم جزا و سیاست جنایی توضیح داد: «تئوری‌های ارائه‌شده از سوی اندیشمندان حقوق کیفری در این دو قرن منجر به تأسیس شاخه‌ای در علم جزا شد که از آن به سیاست جنایی یاد می‌کنند. منظور از سیاست جنایی، مجموع روش‌های حاکمیتی علیه رفتارهای مجرمانه است که برای اولین مرتبه در قرن ۱۸ میلادی توسط فون فوئرباخ آلمانی مطرح شد. در این دانش راهکارهای حاکمیتی در تقابل با پدیده مجرمانه تجزیه و تحلیل می‌شود تا حاصل مباحث نظری و پژوهش‌های این دانش در هیبت قانون به کمک ساختار قضائی و تقنینی بیاید تا قانونی خوب با اوصافی چون صریح و شفاف‌بودن، قاطع و مؤثربودن، واجد ضمانت اجرای مناسب، جامع و مانع‌بودن و سایر اوصاف تبیین‌شده برای قانون خوب، انشا شود».

این وکیل پایه‌یک دادگستری از ضرورت حضور چهره‌های متخصص و دانشگاهی در انشای چنین مواردی یاد می‌کند: «دولت‌ها در مواجهه با تکثر و تکرار برخی هنجارشکنی‌ها در جهت تقابل با چنین رفتارهایی بدوا اقدام به جرم‌انگاری رفتار مورد بحث کرده سپس در راستای تحقق اهداف مجازات‌ها مانند پیشگیری از ارتکاب جرم، اصلاح بزهکار، جبران ضرر و زیان وارده بر بزه‌دیده، اجرای عدالت و... نسبت به تعیین و تعریف کیفر متناسب با رفتار مجرمانه اقدام می‌کنند. اجرای چنین چرخه‌ای جز با کمک متخصصین و پژوهش‌های دانشگاهی و میدانی میسر نیست. انشای قانون بدون توجه به چنین امری نتیجه‌ای جز ناکارآمدی قوانین نخواهد داشت. قانون‌نویسی به عنوان یک تخصص مستلزم بهره‌مندی از دانش و شاخه‌های مختلف علوم اجتماعی اعم از جامعه‌شناسی، حقوق، علوم سیاسی، روان‌شناسی، اقتصاد و... در کنار مشورت و کسب نظر از کارشناسان مرتبط با طرح یا لایحه‌ای که در پارلمان مطرح می‌شود، بوده و به همین سبب درباره طرح مورد اشاره علاوه بر ضرورت بررسی تمامی جوانب ملی و بین‌المللی موضوع لازم بوده تا حقوق‌دانان فعال در حوزه جرم و جرم‌شناسی طرف مشورت مجلس قرار گیرند تا از زوایای متنوعی مانند کیفرشناسی، جرم‌شناسی، سیاست جنایی و جامعه‌شناسی جنایی به نحوه مطلوبی رفتارهای مجرمانه و کیفر مناسب برای هر یک از جرائم متکی بر اهداف مجازات‌ها در قانون لحاظ شود».

جعفرپور همچنین به ایراداتی که شورای نگهبان نیز به این طرح گرفته، اشاره می‌کند: «بررسی ایرادات شورای نگهبان بر طرح مورد اشاره مؤید ضرورت توجه به اصول حاکم بر حقوق کیفری و فن قانون‌نویسی است و به همین سبب، شورای نگهبان در بیان ایرادات به ضرورت شفاف و صریح‌بودن قانون اشاره دارد، آنجا که اعلام شده: ماده ۴ مصوبه که تهیه یا انتشار هر نوع محتوا که «نوعا موجب... ایجاد تفرقه یا خدشه به امنیت ملی باشد» را جرم‌انگاری کرده است، دارای ابهام در مفاهیمی مانند «ایجاد تفرقه» و «خدشه به امنیت ملی» بوده و در ادامه ایرادات به ضرورت رعایت اصل آزادی بیان اشاره و اعلام کرده انشای چنین مقره‌ای زمینه اعمال محدودیت بر آزادی بیان مشروع را فراهم می‌آورد. مواردی مانند دقت در تطبیق احکام با موازین شرعی مؤید در نظر گرفتن اصول اخلاقی در بحث کیفر است یا لزوم دقت در رعایت اصول قانون اساسی مبین احترام به حقوق اساسی ملت بوده یا مخالفت شورا با گسترش دایره شمول تعریف جرم افساد فی‌الارض دلیلی است بر ضرورت رعایت اصل تفسیر مضیق قوانین کیفری و احترام به اصل برائت».

فراوانی عنوان‌های مجرمانه

مازیار طاطایی، از دیگر وکلای پایه‌یک دادگستری و امضاکننده این نامه، از مخاطرات پیرامون فراوانی عنوان‌های مجرمانه در قوانین کشور به «شرق» می‌گوید: «اندیشمندان حقوق به طور ویژه و به طور کلی اندیشمندان علوم انسانی بر این باورند که فراوانی عنوان‌های مجرمانه در قوانین، عدالت کیفری را با خدشه جدی مواجه می‌کند. همچنین بر این عقیده هستند که رسالت اصلی حقوق کیفری، تأمین راه‌حل‌های درخور و مناسب برای کنترل و بازدارندگی ارتکاب جرم است و در همین راستا در مقام قانون‌گذاری و جرم‌انگاری افعال و اقدامات شهروندان باید از بزرگ‌کردن عنوان‌های مجرمانه پرهیز کند. اصول کلی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رعایت کرامت، پیشگیری از جرم و تکرار آن و از همه مهم‌تر اصلاح بزهکار است که نوعا همان عدالت کیفری را مورد توجه قرار داده است. بنابراین در مقام قانون‌گذاری، ضمن تبیین ضمانت اجرای کیفری بزهکار، پیشگیری نیز باید مد نظر قانون‌گذار بوده و درعین‌حال تحقق عدالت کیفری ملازمه جدی با این دارد که در مقام قانون‌گذاری، موازین حقوق‌بشری ملحوظ نظر قرار گیرد؛ به‌گونه‌ای که عدالت کیفری حداقل به طور نسبی محقق شود. عدالت کیفری محقق نخواهد شد مگر اینکه از افزایش جرم‌انگاری افعال که نتیجه آن بزرگ‌شدن عنوان‌های مجرمانه است، خودداری شود».

طاطایی با اشاره به آزادی اساسی و بنیادین شهروندی ادامه می‌دهد: «همچنین تصویب قانون نباید موجب محدودیت آزادی‌های اساسی و بنیادین شهروندان شود. اما شیوه نگارش مصوبه مجلس بدون هیچ تردیدی موجب خودسانسوری و ایجاد محدودیت برای جامعه مدنی و مصلحان اجتماعی در بیان اظهارنظر و هرگونه نقد یا اقدام اعتراضی می‌شود؛ چراکه ممکن است هر فعل یا قولی در چارچوب قانون مورد بحث، تغییر به همکاری، جاسوسی و... تلقی شده و شخص را با خودمحدودسازی مواجه کند و به طریق اولی جامعه را به سکون و رخوت هدایت کرده و پویایی اجتماعی و سیاسی و مطالبه‌محوری را از جامعه سلب کند. آنچه مسلم است، این است که تأمین عدالت کیفری با استفاده قانون‌گذار از عبارات درست و غیرکلی و غیرمبهم در تصویب قوانین دارد. بنابراین ضروری است که قانون‌گذار در مقام تصویب قوانین از عبارات و الفاظی که موجب تفسیر موسع و گسترده می‌شود، خودداری کند».

طاطایی با تشریح شتاب‌زدگی مجلس در نگارش این طرح می‌گوید: «برای نمونه، می‌توان به استفاده از عبارات «هرگونه» و «دولت متخاصم» یا «بزه افساد فی‌الارض» در مصوبه مجلس اشاره کرد که از نظر قابلیت تفسیر موسع و گسترده، بدون هیچ تردیدی می‌تواند عدالت کیفری را با خدشه جدی مواجه کند. در تبیین موضوع، به ماده یک مصوبه مجلس اشاره می‌شود. در این ماده از عبارت دولت‌های متخاصم استفاده و کشور آمریکا از جمله دولت‌های متخاصم ذکر شده است. این عبارت، در شرایطی که متولی اعلام و تعیین دولت متخاصم تعیین نشده است، از نظر قابلیت تفسیر موسع، این امکان را برای مراجع قضائی فراهم می‌کند که هر کشوری را حتی اگر در شرایط تخاصم به معنی بین‌المللی و سیاسی آن نباشند، هم مشمول عنوان دولت متخاصم تلقی کرده و بر همین اساس متهم را محکوم کنند. این مصوبه در شرایطی با کیفیت حاضر تصویب شده است که در اظهارنظر کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس که در تاریخ اول اسفند ۱۴۰۱ درباره همین طرح منتشر شده، آمده است که صرفا عنوان‌کردن یک مصداق درباره عبارت کشورهای متخاصم (منظور کشور ایالات متحده آمریکاست) از این حیث که صرفا شامل کشورهایی است که وارد جنگ نظامی با جمهوری اسلامی ایران می‌شوند، رافع ابهام درباره کشورهای متخاصم نیست؛ زیرا یک مصداق نمی‌تواند رافع ابهام باشد. این ابهام در تعیین یک مصداق برای ابزارهای الکترونیکی فاقد مجوز نیز موجود است».

این وکیل پایه‌یک دادگستری با اشاره به ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی توضیح می‌دهد: «برای تحقق بزه افساد فی‌الارض، گستردگی نتایج حاصل از رفتار متهم شرط اساسی تحقق افساد فی‌الارض است؛ یعنی این گستردگی باید احراز شود تا بزه افساد فی‌الارض را محقق دانست. اما همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، در مصوبه مجلس عبارت «هرگونه» فقط معطوف به فعل ارتکابی است و به گستردگی نتایج به عنوان شرط اساسی تحقق بزه مذکور توجه نشده و همین امر موجب نقض اصل حقوقی تناسب جرم و مجازات است. همچنین می‌توان گفت مجلس در مصوبه خود به ضرورت آگاهی افراد بر قانون توجه نداشته و عملا فرد جاهل به مصوبات شورای امنیت ملی را مشمول تشدید مجازات دانسته است، با این تعبیر که مطابق ماده ۶ مصوبه مجلس تصریح شده است: جرائم تعزیری موضوع این قانون در زمان جنگ یا وضعیت‌های امنیتی، نظامی به تشخیص شورای‌عالی امنیت ملی، تا سه درجه تشدید می‌شود. با توجه به اینکه مطابق اصل ۱۷۶ قانون اساسی مصوبات شورای مذکور با تأیید رهبری لازم‌الاجراست، در ماده ۶ فوق استفاده از عبارت تشخیص شورای‌عالی امنیت ملی، محدودکننده حقوق متهم یا متهمان موضوع قانون مذکور خواهد شد؛ چراکه تشخیص با مصوبات لازم‌الاجرا که دومی اعتبار قانون دارد و باید مانند سایر قوانین اعلان عمومی شود و پس از انتشار جهل به آن قابلیت استماع و پذیرش ندارد، تفاوت فاحش دارد و همین امر سبب می‌شود درحالی‌که متهم از شرایط جنگی، امنیتی یا نظامی مورد تشخیص شورای‌عالی امنیت ملی اطلاع نداشته است، با تشدید مجازات مواجه شود».

طاطایی نسبت به بروز معضلات جدی در تطبیق فعل با قانون نیز هشدار می‌دهد: «علاوه بر آن، در شرایطی که در قانون مجازات اسلامی، بخش تعزیرات جاسوسی و مجازات آن تعریف شده است و همچنین در قانون مقابله با اقدامات خصمانه رژیم صهیونستی علیه صلح و امنیت مصوب ۱۳۹۹، جاسوسی به طور کلی و همکاری با رژیم مذکور تعریف و تبیین شده است، اصول لازم برای تنقیح قوانین مذکور در به‌روزرسانی یا فسخ آنها رعایت نشده و ممکن است این امر مرجع قضائی را در تطبیق فعل با قانون با معضل جدی مواجه کند». او تأکید می‌کند: «در تصویب قانون از نظر شتاب‌زدگی و بی‌توجهی به نظریات کارشناسی اصول متعدد قانون اساسی از جمله اصول ۹، ۱۶۹ و ۱۷۶ و سایر اصول حقوقی مانند اصل آزادی بیان و عقیده، اصل عطف به ماسبق نشدن قوانین کیفری، اصول تضمین‌کننده حقوق مسلم متهم به شرحی که در سایر آمده، نقض شده و محدودکننده حقوق مصرح و قانونی متهم و همچنین محدودکننده آزادی‌های مشروع افراد نیز به شمار می‌رود».

خبرهای روز

هشدار درباره خطر گرمازدگی

روابط‌عمومی سازمان امداد و نجات نسبت به افزایش دما در کشور و خطر گرمازدگی تا اول مردادماه هشدار داد. روابط‌عمومی سازمان امدادونجات، اعلام کرد: «بنا به اعلام هواشناسی، از روز گذشته تا چهارشنبه ۱ مرداد، افزایش محسوس دما و تداوم گرمای هوا در استان تهران، به‌ویژه نواحی جنوبی، پیش‌بینی می‌شود». براساس اعلام این سازمان، این شرایط می‌تواند موجب افزایش شاخص UV، احتمال گرمازدگی، آسیب به محصولات کشاورزی، فشار بر شبکه برق و رشد مصرف انرژی شود: «شهروندان از تردد غیرضروری در ساعات گرم روز پرهیز کرده و مصرف برق و آب را مدیریت کنند. مراقبت از سالمندان، کودکان و بیماران نیز ضروری است. همچنین در صورت بروز حادثه با شماره ۱۱۲ تماس بگیرند».

یک میلیون و ۳۲۰ هزار دانش‌آموز در تهران

ایسنا: مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران با بیان اینکه اگر سهمیه معلمان متعهد خدمت و آزمون ماده ۲۸ به آموزش و پرورش شهر تهران اختصاص داده شود، به‌هیچ‌عنوان کمبود معلم نخواهیم داشت، گفت: «سال گذشته ۲۹ هزارو ۷۰۰ کلاس درس در مدارس دولتی داشتیم و امسال پیش‌بینی می‌شود این عدد به حدود ۳۰ هزار کلاس درس برسد. همچنین سال گذشته یک میلیون و ۲۸۰ هزار دانش‌آموز در شهر تهران تحصیل کردند که پیش‌بینی می‌شود امسال این عدد به یک میلیون و ۳۲۰ هزار دانش‌آموز برسد». مجید پارسا با بیان اینکه ثبت‌نام بیش از ۷۰ درصد دانش‌آموزان انجام شده است، گفت: «منتظر هدایت تحصیلی برای ورودی‌های پایه دهم هستیم تا تکمیل ثبت‌نام‌ها انجام و برای سال تحصیلی آماده شویم».

گزارش

تحول صنعت خودروسازی ایران

راهکارها و پیشنهادها

ادامه از صفحه ۸

برای عبور از این چالش‌ها، مجموعه‌ای از اقدامات پیشنهاد می‌شود: حمایت از واحدهای بومی: اعطای تسهیلات کم‌بهره و معافیت‌های مالیاتی به واحدهای قطعه‌سازی در مناطق محروم. اجرای پایلوت خودروهای برقی: اجرای پروژه‌های آزمایشی در مناطق صنعتی کوچک برای آغاز تولید خودروهای نوین. همکاری با مراکز دانشگاهی: طراحی دوره‌های تخصصی در زمینه طراحی قطعات الکترونیکی و نرم‌افزارهای خودرویی. ایجاد فضای رقابتی: صدور مجوز برای برندهای جدید و اصلاح ساختار انحصاری. بازسازی اعتماد: تولید محصولات باکیفیت، قیمت‌گذاری شفاف و روایت تلاش کارگران و مهندسان داخلی.

چشم‌انداز آینده

چند سال آینده را تصور کنید. در شهری صنعتی، کارگاهی کوچک باتری خودروهای برقی می‌سازد و صدها جوان در آن مشغول به کارند. خیابان‌ها، میزبان خودروهایی با برند ایرانی‌اند و مردم از هزینه نگهداری پایین آنها رضایت دارند. کارگری با افتخار از نقشش در زنجیره تولید می‌گوید. این تصویر، با نوآوری و همکاری محلی، دست‌یافتنی است.

تجارب جهانی، مسیرهای الهام‌بخش

کشورهایی مانند چین، با برندهایی نظیر BYD و ویتنام با شرکت VinFast، نشان داده‌اند که یک اقتصاد درحال‌توسعه نیز می‌تواند در صنعت خودرو جایگاهی جهانی بیابد. ایران نیز با اتکا به نیروی انسانی توانمند و بازار مصرفی گسترده، ظرفیت تبدیل‌شدن به بازیگری مهم در این حوزه را دارد.

سخن پایانی

صنعت خودرو در ایران، در چهارراهی از فرصت و بحران قرار دارد. با تکیه بر نوآوری فناورانه، حمایت از همکاری‌های محلی و سرمایه‌گذاری در آموزش، می‌توان نه‌تنها این صنعت را نوسازی کرد، بلکه اقتصاد مناطق محروم را نیز متحول ساخت. این حرکت نیازمند هم‌افزایی میان دولت، صنعت و جامعه است. جاده‌های کشور، چشم‌انتظار خودروهایی‌اند که نه‌تنها حرکت، بلکه امید، اعتماد و هویت ملی را حمل می‌کنند. اکنون زمان آن فرارسیده است که با اراده‌ای ملی، این مسیر را آغاز کنیم.